

Wytyczne na czas kryzysu w sprawie sposobu realizacji i jakości tłumaczeń na język migowy w utworach audiowizualnych

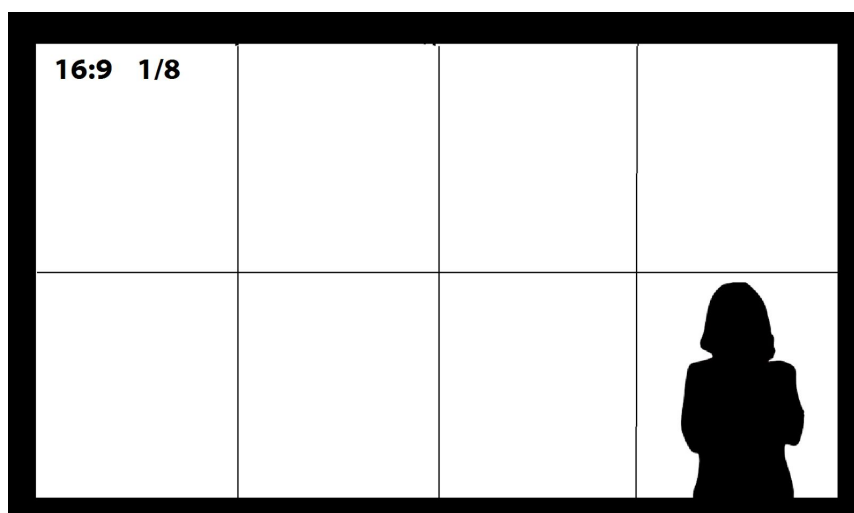
“Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny”.
Artykuł 32, pkt 2 Konstytucji RP

W oczekiwaniu na oficjalne stanowisko Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji publikujemy wstępne i tymczasowe wytyczne, które pomogą zapewnić lepszą jakość tłumaczeń na język migowy w mediach.

Wytyczne opierają się na wynikach badań preferencji głuchych i słabosłyszących użytkowników telewizji prowadzonych przez autorki dokumentu w 2019 roku oraz dobrych praktykach stosowanych w Polsce i na świecie, i poruszają wyłącznie kwestie aktualnie najważniejsze.

Wytyczne publikujemy jako odpowiedź na potrzeby środowiska osób niesłyszących oraz jako wsparcie ich walki o dostęp do informacji.

1. Przy tłumaczeniu audycji audiowizualnych domyślnym językiem powinien być polski język migowy (PJM).
2. Tłumacze języka migowego powinni mieć stosowne kwalifikacje w zawodzie tłumacza i doświadczenie w tłumaczeniu na potrzeby mediów.
3. W przypadku tłumaczeń realizowanych przez telewizję zaleca się, aby tłumacz znajdował się w prawym dolnym rogu i nie był mniejszy niż 1/8 obrazu o proporcjach 16:9.

4. Tłumacz języka migowego powinien być ubrany odpowiednio do charakteru audycji tak, aby był dobrze widoczny na danym tle. Zaleca się ubiór w jednolitym kolorze pozostającym w kontraście do koloru skóry i tła, bez logotypów, gładkie uczesanie, paznokcie w naturalnym kolorze, brak biżuterii (dozwolone są okulary i obrączka).
5. Podczas konferencji prasowych organizowanych w sytuacjach kryzysowych zaleca się, aby tłumaczenie na język migowy zapewniał organizator wydarzenia. Wówczas tłumacz języka migowego powinien stać obok przemawiającego. Nadawcy wykorzystujący transmisję lub nagranie nie powinni usuwać tłumacza języka migowego.
6. Należy dołożyć wszelkich starań, aby audycja, która była nadawana z tłumaczeniem na język migowy w telewizji w takiej samej formie była udostępniana w internecie, zarówno na stronach internetowych, jak i w mediach społecznościowych.
7. Jeśli ta sama audycja jest nadawana jednocześnie na kilku kanałach przez tego samego nadawcę, a tylko na jednym jest tłumaczona na język migowy, na początku audycji na każdym z kanałów nadawca powinien zamieścić graficzny komunikat tekstowy z informacją, na którym kanale audycja jest dostępna z tłumaczeniem na język migowy.
8. Tłumacza języka migowego nie mogą zasłaniać elementy oprawy graficznej.
9. Tłumaczenie na język migowy nie stanowi alternatywy dla napisów i nie może być tak traktowane przez nadawców audycji, dostawców i organizatorów transmisji.
10. W czasie kryzysu nie powinno się eksperymentować z tłumaczeniami. Należy być wrażliwym i otwartym na opinie odbiorców oraz, w miarę możliwości, stosownie na nie reagować.

Monika Szczygielska
dr Aleksandra Kalata Zawłocka

Instytut Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego

Warszawa, marzec 2020